

Occitan

Josiana Ubaud, al país de las èrbas

Etnobotanista, lingüista, Josiana Ubaud anima los 18 e 24 de mai, doas **passejadas** en garriga pels paisatges cars al Max Roqueta. A la descobèrta de las plantas e del vocabulari occitan.

“Las plantas son tant nautres coma son nòstras”

Max Roqueta

© Josiane Ubaud

Perdeque **èra nascut** dins un vilatge, a-n-Argelièrs, l'escrivan Max Roqueta (1908-2005) – coma se l'explica polidament l'etnobotanista Josiana Ubaud – visquèt totes sos jòcs d'enfança « al ras de l'èrba ». Desvelopèt a l'agrat de sas observacions e de las conversacions amb los vièlhs que li contavan las istòrias dels luòcs, una brava sensibilitat pel mond animal e vegetal. Lo quite Roqueta se viviá coma la part d'un tot, èrba demest las èrbas, arbre demest los arbres. « En dintrar en comunion amb totes las plantas, que que sián las espècias o sa talha. En acordar a totes, e mai a las mai insignificantas, una egala importància. Es çò qu'es tras que bèl cò d'el ».

Saber nomenar las plantas en occitan

Etnobotanista, especializada dins las representacions de la natura per la literatura occitana, la Josiana Ubaud se cabussèt aital amb bonaür dins l'òbra de l'autor de *Verd Paradís*. Que recensèt lo nom de las plantas, dels arbres o de las flors que tornan d'un biais costumièr jos la pluma de l'escrivan. De la « **branda** ròsa », que cobrissia las **sèrras** de son enfança e per que i noirís una vertadièira

passion, fins a l'**umil** « malva », que se lo mandava culhir per sos poders curatius. Se li agradava pas l'**euse**, « que se trobava tristàs », admirava lo « pistachier petelin » que las fruchas « passavan de blau safir al roge rubís ». **Caçaïre**, aviá observat los òmes del vilatge se'n servir d'**esca** per agantar los aucèls.

Passejadas botanicas a Clapièrs e Pinhan

La revista *Los Quasèrns Max Roqueta* a publicat mantun tèxtes e estudis de Josiana Ubaud. Son obratge *Dels arbres e dels òmes* li valguèt una dedicacion flatosa del poèta. « Un òme plan accessible, mas que m'intimidava un pauc ». Son obratge novèl *Flòra Illustrada* que se ven de paréisser cò l'editor Letras d'òc, recensa unas 450 plantas « que tot occitan deuriá conéisser e saber nomenar dins sa lenga », illustrat de 600 fotografias de color. Una introduccion perfècha per las doas passejadas botanicas qu'animarà la Josiana Ubaud dins l'encastre de l'Annada Max Roqueta : lo 18 de mai a Clapièrs, en companhiá del còr lo Cocut, e lo 24 de mai a Pinhan.

josiane-ubaud.com
montpellier.fr

Lexique

Dans *Verd Paradís*, Max Roqueta évoque les paysages de garrigues et de vignes écrasés de soleil : « A l'entorn la **tèrra cremava e las vinhas mandavan au cèl de fuòc de braçes suplicants** ».

passejadas → balades
èra nascut → il était né
a l'agrat de → au gré de
branda → bruyère
sèrras → collines
umil → humble
euse → chêne vert
caçaïre → chasseur
esca → appât

Traduction complète :
encommun.
montpellier.fr/series

